

Zofia A. Brzozowska

Nowogród

Wielki.

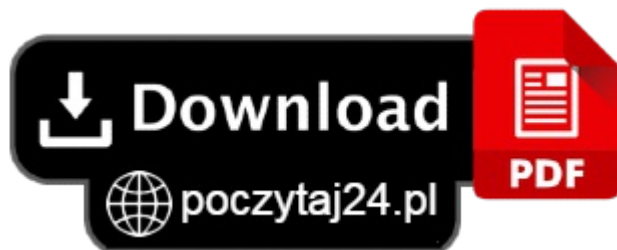
Historyczno-

kulturowy

przewodnik po

średniowiecznej

republice

Pierwszy polskojęzyczny przewodnik po Nowogrodzie Wielkim. Zaprezentowano w nim około czterdziestu pięciu zabytków historycznych miasta i okolic, ułożonych w porządku geograficznym, np. nowogrodzkiego kremla, soboru katedralnego Sofii, siedziby arcybiskupów nowogrodzkich, Dworu Jarosławowego, Targu, siedzib kupców hanzeatyckich, Grodziszcza Rurykowego. Czytelnik znajdzie tu syntetyczny opis dziejów miasta i związanego z nim bytu politycznego – średniowiecznej republiki kupieckiej, a także najważniejszych zagadnień z zakresu jego specyfiki kulturowej i religijnej, ukształtowanej pod wpływem cywilizacji bizantyńskiej, choć rozwijającej się samodzielnie.

Nowogród Wielki, jedno z wielu miast w europejskiej części współczesnej Rosji, położone – jak śpiewał Jacek Kaczmarski – „wśród pól i rozlewisk”, to prawdziwa enigma. Od wielu wieków nieprzerwanie fascynuje twórców kultury i badaczy do tego stopnia, że w powszechnym wyobrażeniu na jego temat prawda historyczna często nierozłącznie splata się z mitem. Nowogród Wielki od średniowiecza rozpałał wyobraźnię swoim bogactwem prężnego ośrodka handlowego, utrzymującego już od schyłku XII wieku kontakty z Hanżą, a tym samym będącego – na wiele wieków przed założeniem Sankt Petersburga – swego rodzaju ruskim oknem na Europę. Unikalna kultura miasta nad Wołchowem, rozkwitająca najpełniej w XIII—XV wieku, a następnie brutalnie zdławiona przez władców moskiewskich, zadaje kłam stereotypowemu wyobrażeniu, że Słowianie Wschodni nie są zdolni do życia w ustroju demokratycznym.

Z Przedmowy